

Agendapunt 5. Voorstel vaststelling Raadsprogramma 2018-2022

Voorzitter,

Voordat wij beginnen met de inhoudelijke behandeling van het raadsprogramma wil GroenLinks eerst wat zeggen over de procedure. Deze splitsen we in tweeën op: de procedure naar de vorming van de coalitie en de procedure om tot een raadsprogramma te komen.

We vinden dat de vorming van het raadsprogramma op een goede wijze is verlopen. Naar onze mening is goed geluisterd naar de input van de andere partijen en bovenal naar de input van onze inwoners. Wij spreken dan ook onze complimenten uit aan eenieder die heeft meegeholpen aan dit programma.

Minder zijn wij te spreken over de procedure rondom de vorming van de coalitie. Zoals u weet is de eerste poging met Ons Etten-Leur niet gelukt. Tijdens de bijeenkomst die daarop volgde kregen we te horen dat er in de twee weken die deze poging duurde slechts een paar keer bij elkaar is gekomen. Bovendien werd aangegeven dat het proces niet eerlijk en open is verlopen, wij horen dan ook graag van Ons Etten-Leur hoe zij hierin staan.

Wij vinden dit vreemd, zeker omdat iedereen is gebaat bij een snelle coalitievorming. We denken dan ook dat hier meer inspanning geleverd had kunnen worden. Nu krijgen wij het gevoel alsof geen echte poging is ondergaan om een coalitie te vormen.

GroenLinks had dan ook liever gezien dat er tijdens de eerste ofwel intensiever overleg was gevoerd, ofwel dat de partijen hadden aangegeven dat hun voorkeur uitging naar een andere coalitie. Wij vragen de coalitiepartijen hier vanavond meer duidelijkheid over te geven.

Voorzitter, dan gaan we nu naar de inhoud. We zijn hier positief kritisch over, wel willen wij bij voorbaat de coalitie danken voor de inbreng die zij hebben meegenomen na de bijeenkomst van 7 mei.

Het ambitieniveau van het programma is op een aantal onderdelen laag. Er zijn weinig concrete doelen geformuleerd. Nu begrijpen wij dat dit de hoofdlijnen zijn, maar we denken dat ambitie ook al in de hoofdlijnen begint. We begrijpen dat het raadsprogramma niet tot in den treure concreet kan worden, maar het stellen van doelen en ambities waarop gecontroleerd kan worden hoort wel bij besturen in deze tijd.

Door naar de thema's

Bestuur en ondersteuning

Wij vinden het goed om te zien dat er werk wordt gemaakt van het echt betrekken van onze inwoners bij de plannen. Wij hopen dat het niet alleen bij deze woorden blijft, maar dat er ook actie wordt ondernomen.

Verder zijn wij van mening dat het prima is dat we de ambitie hebben om tot de 5 goedkoopste gemeenten van West-Brabant te horen, maar dat deze ambitie niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van de voorzieningen van onze inwoners. We vragen aan de coalitie of zij dit kan toezeggen.

Voorzitter, we gaan door naar thema 1, Veiligheid

Tijdens de eerdere bijeenkomst gaven wij aan dat we het belangrijk vinden dat inwoners betrokken worden bij het signaleren en aanpakken van onveilige situaties. Dit zijn wij nu terug in het raadsprogramma en danken de coalitie hiervoor.

Dan voor het thema Verkeer, vervoer en waterstaat

zien we dat op pagina 13 nog altijd staat dat er 'relevante infrastructuur kan worden toegevoegd als er substantiële externe subsidiëring kan worden aangetrokken'. GroenLinks vindt dat de aanleg van nieuwe relevante infrastructuur niet alleen financieel moet worden bekeken, maar dat ook de impact hiervan op de natuur en daarmee de impact op de gezondheid van onze inwoners zwaar moeten worden meegewogen.

In het raadsprogramma wordt de ambitie uitgesproken om een klimaatneutrale gemeente te worden. Volgens ons hoort daarbij ook een klimaatneutrale manier van vervoer. Op pagina 15 staat dat we elektrische oplaadpalen gaan faciliteren zonder financiële bijdrage. Wij zouden graag zien dat de gemeente investeert in klimaatneutraal vervoer, de elektrische laadpalen zijn daar een onderdeel van. We hopen dan ook dat de coalitie wil toezeggen dat ze wel een financiële bijdrage willen doen aan laadpalen in het openbare gebied.

Voorzitter, voor Thema 3, Economie ziet GroenLinks dat binnen dit programma de mogelijkheden om samen met bedrijven vaart te zetten richting een groene en circulaire economie er zijn. We zien dan ook graag dat deze kansen actief worden aangegrepen en dat de samenwerking hierin optimaal is.

Wij blijven van mening dat uitbreiding van de huidige bedrijventerreinen of aanleg van nieuwe bedrijventerreinen niet noodzakelijk is. Er zijn voldoende mogelijkheden binnen de huidige bedrijventerreinen en wij vinden het dan ook goed om te zien dat eerst prioriteit gegeven wordt aan de herstructurering van deze terreinen.

Op pagina 18 staat onder andere benoemd dat de gemeente actief mensen stimuleert om uit te stromen uit de bijstand. Hoewel dit natuurlijk positief is, willen wij de coalitie wel meegeven dat de menselijk maat hierbij niet uit het oog verloren mag gaan en dat maatwerk hierbij geboden is.

Verderop wordt er in dit thema het doel gesteld om meer toeristen naar Etten-Leur te trekken. Hiervoor wordt geïnvesteerd in de sector. Er komt volgens het programma geen toeristenbelasting, die een deel van deze investeringen zou kunnen bekostigen. Wij vinden dit jammer, en hadden het liefst gezien dat hier door de nieuwe raad nog een debat over gevoerd had kunnen worden. Wij vragen de coalitie om hiervoor open te blijven staan.

Over het thema Onderwijs kunnen we dit keer kort zijn.

Tijdens de vorige bijeenkomst gaven we aan dat we laaggeletterdheid en integratie misten in het raadsprogramma. Wij zijn dan ook blij om te zien dat deze onderwerpen zijn opgenomen en danken de coalitie hiervoor.

Bij het thema Sport, cultuur en recreatie gaven we aan een culturele visie te missen. De laatste meerjarige visie op cultuur, toerisme en recreatie eindigde in 2012. Daarna is er overgestapt op integraal beleid. Wij zouden graag zien dat er meer aandacht wordt besteed aan cultuur binnen onze gemeente, en vragen dan ook aan de coalitie om samen met de vijf O's een meerjareavisie Cultuur, toerisme en recreatie op te stellen. Graag hiervoor een toezegging. (zo niet, **AMENDEMENT + D66**)

Voorzitter, op pagina 26 van het raadsprogramma onder Sociaal Domein staat dat het loslaten van het gesloten systeem wordt besproken op het moment dat er sprake is van een 'eventueel structureel' tekort of een 'eventueel structureel' overschot binnen het sociaal domein. Nu begrijpen we dat het noodzakelijk is om dit te bespreken bij een structureel tekort. Wij kunnen ons echter niet vinden om dit te bespreken bij een overschot. Wij vinden het namelijk belangrijk dat bij een overschot het geld binnen het sociaal domein blijft. Desnoods wordt het binnen het

Spreektekst 24-05-2018

sociale domein geïnvesteerd. We willen niet dat dit geld wordt geïnvesteerd in andere sectoren. We vragen de coalitie dan ook om toe te zeggen dat er alleen wordt gesproken over het loslaten van gesloten systeem op het moment dat er een structureel tekort is binnen het sociale domein.

Voorzitter, dan komen we aan bij **Thema 7 Volksgezondheid en milieu**. De gezondheid van onze inwoners is onlosmakelijk verbonden met de natuur. Dit komt wat GroenLinks betreft nog veel te weinig voor in het programma. Wij roepen de coalitie dan ook op om hier oog voor te houden en meer natuur te creëren, zowel in het stedelijk gebied, als in het buitengebied.

In het algemeen vinden we het jammer dat de coalitie hier geen grote ambitie durft te tonen. Zo blijft er vastgehouden worden aan het doel 'klimaatneutraal voor 2050'. Het zou de coalitie sieren om hier wat meer ambitie te tonen, en te streven naar een klimaatneutrale gemeente in 2040. Graag een reactie en toezegging van de coalitie.

Verder zien we dat de gemeente enkel het AED-netwerk wil ondersteunen door het beschikbaar stellen van gemeentelijke gebouwen stellen. GroenLinks vindt dat het AED-netwerk een belangrijke voorziening is in tijden van nood. Daarom willen wij graag een toezegging van de coalitie dat zij dit netwerk ook financieel ondersteunen wanneer dat nodig is.

Verderop op pagina 31 staat dat de coalitie van plan is om zwerfafval terug te dringen door middel van boa-preventie. Dit is op zichzelf positief, maar wij zijn van mening dat zwerfafval het effectiefst tegengegaan kan worden door meer afvalbakken te plaatsen. Wij hopen dan ook dat de coalitie kan toezeggen dat het 'strategische afvalbakkenplan' wordt heroverwogen en dat er gekeken wordt naar waar er echt meer afvalbakken nodig zijn. Dit kan het best in beeld worden gebracht door in gesprek te gaan en te blijven met de vijf O's.

Voorzitter, dit raadsprogramma heet 'Samen maken we Etten-Leur'. Gelukkig wordt er ook in dit thema stilgestaan bij de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het klimaat. Jammer genoeg zien we net daarboven, ook op pagina 31, dat alleen '*de mogelijkheden voor het voordelig aangaan van duurzaamheidsleningen door sportverenigingen en maatschappelijk vastgoed*' worden gecontinueerd. Dit is natuurlijk een goede ontwikkeling, maar om écht samen verantwoordelijkheid te nemen voor het klimaat, moeten we dit samen met onze inwoners doen. Daarom pleiten wij voor de mogelijkheid tot sociale duurzaamheidsleningen voor inwoners. Zo wordt het makkelijker voor inwoners om hun steentje bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen en kunnen zij meeprofiteren van de voordelen hiervan. Wij vragen dan ook aan de coalitie om toe te zeggen dat er een onderzoek komt naar de mogelijkheden hiervoor.

Spreektekst 24-05-2018

Voorzitter, afsluitend een thema met wat ambitie en doelen, **thema Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.**

Zo worden er volgens het programma minstens 800 woningen gerealiseerd de komende periode. Naast dat we erop zullen letten dat dit doel ook waargemaakt wordt, willen we benadrukken dat het van groot belang is om telkens weer met omwonenden en organisaties in gesprek te gaan over de beste inpassing. Daarbij is het belangrijk dat hun wensen zoveel mogelijk gerespecteerd worden.

Een andere opmerking die wij bij dit thema hebben is over de reclamemasten. Wij zijn erg benieuwd waar de coalitie deze voor ogen heeft en willen meegeven dat er gewaakt moet worden voor de verkeersveiligheid en de inpassing in de omgeving.

Afsluiting:

Dit alles gezegd hebbende, wachten wij eerst even de reactie van de coalitie af. Wel willen wij hen alvast feliciteren met het resultaat en wensen wij hen veel succes de komende periode.

Tot zover.

TWEEDE TERMIJN

Voorzitter, wij danken de coalitie voor hun antwoorden. We hebben veel vragen gesteld, maar gelukkig ook veel antwoorden gekregen. Jammer genoeg waren dit niet altijd de antwoorden die wij hoopten. Vandaar dat wij de volgende amendementen zullen indienen:

- Amendement over de **meerjarenvisie voor Cultuur, toerisme en recreatie**. Deze dienen we in samen met D66. Jammer genoeg onderschrijft de coalitie niet het belang van een dergelijke visie. Wij hopen dat de andere partijen dit wel zien en dit amendement ondersteunen. **TOEZEGGING**
- Amendement over het **gesloten systeem van het sociale domein**. Dit amendement dienen we in samen met Ons Etten-Leur. Zoals eerder aangegeven vinden we het belangrijk om pas te praten over het loslaten van het gesloten systeem op het moment dat dit echt nodig is. Volgens ons is dat op het moment dat er echt een structureel tekort is. Wij hopen dat de andere partijen dit ook zien, en dit amendement ondersteunen **VERWORPEN**
- Amendement over de **ambitie voor een klimaatneutrale gemeente**. Dit amendement dienen we samen met D66 in. Uit het raadsprogramma lijkt het net alsof wij ons een inspanningsverplichting opleggen voor het jaar 2050, terwijl iedereen erbij gebaat is om zo snel mogelijk klimaatneutraal te worden. Vandaar dat wij dit amendement indienen om de ambitie aan te scherpen, en werk te maken van een klimaatneutrale gemeente. Ook hier vragen wij de andere partijen om deze noodzaak te onderschrijven en het amendement te steunen **TOEZEGGING**
- Amendement over **het aantal afvalbakken**. Dit amendement dienen we in samen met D66 en Ons Etten-Leur. Zwerfafval is een van de grootste ergernissen in onze gemeente. Wij vinden het dan ook nodig om naast extra controle, ook extra afvalbakken te plaatsen in goed overleg met de vijf O's. Zij weten namelijk vaak het beste waar deze nodig zijn. Wij vragen de andere partijen om deze ergernis te erkennen en ons amendement te ondersteunen. **TOEZEGGING**
- Na de besluitvorming over deze amendementen en het Raadsprogramma zullen wij samen met D66 een **motie** indienen over **onderzoeken van de mogelijkheden voor het invoeren van sociale duurzaamheidsleningen**. Zo kunnen we echt samen werk maken van klimaatneutraal worden en kan iedereen meeprofiteren van de voordelen. Een echte win-win situatie. **TOEZEGGING**